

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

CURS DE FORMACIÓ EN SANITAT FORESTAL. EIVISSA

Els dies 24 i 25 de maig de 2016, de 9:30-15:30, s'ha realitzat un curs de formació a través de l'Escola Balear d'Administracions Públiques (Eba) amb el títol **“Actuacions de sanitat forestal en espais naturals”**.

El curs ha estat adaptat als problemes fitosanitaris de les Pitiüses (Eivissa i Formentera).

Els objectius genèrics del curs:

- 1.- Que coneguin els problemes principals de sanitat forestal de Balears, com es fan els seus seguiments i aprofundir i conèixer les novetats, especialment, en escoltíds, Processionària del pi i organismes de quarantena.
- 2.- Que coneguin com actuar davant d'un problema fitosanitari forestal.
- 3.- Implicar al personal dels Espais Naturals en la gestió dels problemes fitosanitaris forestals.
- 4.- Analitzar les Prospeccions obligatòries europees i els protocols d'actuació i inspecció i perfeccionar la forma de la presa de mostres.
- 5.- Conèixer la utilitat i els resultats obtinguts de la xarxa Balear de seguiment de danys en boscos.
- 6.- Conèixer el Criteris tècnics de gestió després de incendis per evitar la proliferació poblacional d'escoltíds i la mortalitat de pins.
- 7.- Proporcionar idees de control per que el personal dels espais naturals, pugui proporcionar als voluntaris per col·laborar en la gestió de la sanitat forestal. (Per exemple caixes niu d'aus insectívores).
- 8.- Que es conegui, com transmetre la informació de sanitat forestal entre tots els implicats.

DIA 24 DE MAIG DE 2016. TEORIA

1º hora: 9:30-10:00. Introducció. Pàgina web.
Equilibri biològic i prevenció de plagues i malalties.
Danys abiòtics: Sequera, Seguiment a parcel·les.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

Quines mesures cal prendre per aconseguir una massa forestal en bon estat fitosanitari. Monitoratge i seguiment. Introducció legislativa, marc normatiu. L'Estratègia de Sanitat Forestal de les Illes Balears.

La pàgina Web de Sanitat Forestal. Ver Estructura. Cronogrames d'actuació.

2ª hora: 10:00-11:00. Processionària del pi

Breu cicle biològic. Com identificar-lo. Danys que causa.

Mètodes de control integral. Llímits de danys acceptables.

Actuacions de control. Trampeig.

Prevenició de la processionària. Actuacions contra la processionària.

Cronograma d'actuacions. Bones practiques culturals. Caixes Niu. Divulgació.

Situació actual a Eivissa i Formentera.

11:00 a 11:30 descans

3ª hora: 11:30-12:00. *Paysandisia archon*

Perforadors de les palmàcies: *Paysandisia archon*.

Breu cicle biològic. Com identificar-lo. Danys que causa.

4ª hora: 12:00-13:00. Organismes de quarantena.

Noves plagues que estan per arribar. Els organismes de quarantena:

Phytophthora ramorum, *Gibberella circinata*, *Anoplophora chinensis*, *Xylella fastidiosa*, *Erwinia amylovora*, *Bursaphelenchus xylophilus*.

El risc d'introducció de nous problemes fitosanitaris: els organismes de quarantena; que son, quins son, problemàtica associada, mètodes de mostreig i seguiment.

Protocol de presa de mostres.

5ª hora: 13:00-14:00. Perforadores del pi.

Perforadors dels pins: *Tomicus destruens* i *Orthotomicus erosus*.

Breu cicle biològic. Com identificar-lo. Danys que causa.

Mètodes de control integral. Llímits de danys acceptables.

Actuacions de control. Trampeig. Insectes depredadors.

Resolució direcció general. Sequera, actuacions en Faixes, línees elèctriques, etc.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

6ª hora: 14:00-15:30. Xarxa Balear i Plans especials a Parcs Natural i Nacionals

Explicació de les parcel·les de seguiment de danys a boscos.

Explicació cas de Mondragó. Perforadors.

Exemple del Pla de sanitat forestal del Parc Nacional de Cabrera.

Canals de seguiment i comunicació entre tots. AMAS, Ibanat, personal de parcs, Consell Insular, Tècnics municipals, etc.

Ibanat. Empresa especialitzada.

DIA 25 DE MAIG DE 2016. PRACTICA DE CAMP:

Parc Natural de Ses Salines d'Eivissa

HORARI: 9:30-15:30

Identificació de les principals plagues i malalties que poden afectar les masses forestals:

- a) Processionària del pi, (Tall de bosses, llevar postes). Endoterapia?
- b) Perforadors dels pins: *Tomiscus destruens* i *Orthotomicus erosus*. Millora de trampes.
- c) Problemes en savines. Fitxes de fongs.
- d) Principals fongs, bacteris i nematodes.

Ver situació fitosanitària del pinar i savinar. Veure danys en arbres.

Sabre identificar signes i símptomes d'aquestes plagues i malalties.

Com agafar mostres per al seu anàlisi en el laboratori.

Importància dels seguiments.

Veure parcel·la Xarxa Balear. Per què, Per a què. Explicacions.

Veure trampes Crosstrap

Veure trampes Theyshon, Perforadors pins

Veure trampes Got, Processionària

Veure trampes G, Processionària

Veure caixes niu d'aus insectívores. Normes de col·locació i seguiment

Veure caixa refugi de ratapinyades. Normes de col·locació i seguiment

Qüestionaris de l'Ebap.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

El curs l'ha impartit el cap del servei de sanitat forestal: Luis Núñez Vázquez.

El curso ha comptat amb la participació d'11 alumnes per part de l'Ebaip i 10 de l'Ibanat.

Foto del grup de assistents

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

Foto de camp. L'ombra d'un pi era molt desitjada.

Servei de Sanitat forestal

Maig 2016